

Jakub JIŘÍK:
**NÁSILÍ VE ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍCH A
ZPŮSOBY JEHO ZVLÁDÁNÍ**

(posudek oponenta k bakalářské práci)

Pan Jakub Jiřík předložil k posouzení bakalářskou práci s názvem „Násilí ve zdravotnických zařízeních a způsoby jeho zvládní“. Jde o aktuální a velmi široké téma mající svůj teoretický základ např. v oblasti sociální psychologie, komunikace, etologie, filosofie, práva apod. Výskyt tohoto sociálně patologického jevu se bohužel nevyhýbá ani oblasti medicíny a ošetřovatelství. Smysl ani požadovaný rozsah bakalářské práce nedovolují integrální zpracování tohoto tématu. Z tohoto důvodu lze předkládanou bakalářskou práci vnímat jako zajímavou sondu do uvedené problematiky, která nepochybně vyžaduje hlubší a systematické studium tohoto nepříznivého jevu. Zpracovaný náhled do problematiky násilí ve zdravotnictví je přínosem pro management každého zdravotnického zařízení. A lze předpokládat, že šetření provedené autorem bude podkladem pro řídicí práci v záchranné službě.

Předložený text splňuje veškeré požadavky na zpracování bakalářské práce tohoto typu. Teoretická část práce vychází z analýzy bibliografie. Poskytuje stručný přehled o teorii zla v podobě agrese, druzích násilí, o obětech násilí a příčinách násilí. Dále stručně charakterizuje chování agresivních osob a zvířat a násilí na pracovišti z pohledu platné právní úpravy, včetně preventivních opatření na Zdravotnické záchranné službě hl.m. Prahy (dále jen ZZSHMP). V teoretické části práce se autor zaměřil pouze na problematiku agresivního chování směřujícího vůči zdravotnickým pracovníkům a zcela opomenul možnost agresivního chování zdravotnických pracovníků vůči pacientům. Je-li tématem bakalářské práce „Násilí ve zdravotnických zařízeních...“, měla být tato problematika alespoň zmíněna. I přesto považuji teoretickou část práce celkově za zdařilou a nemám k ní dalších zásadních připomínek.

Empirická část práce je členěna obvyklým způsobem. Úvodem se čtenář seznamuje s cílem empirického šetření, jeho metodikou a charakteristikou zkoumaného vzorku. Autor si stanovil jako cíl „zjistit jak často se setkávají zaměstnanci ZZSHMP s násilím při vykonávání svého povolání a jaké faktory ovlivňují samotný vznik a vývoj agrese“. Dotázáno bylo celkem 150 zaměstnanců ZZSHMP – lékaři, zdravotničtí záchranáři a řidiči sanitních vozidel. Dotazník však neobsahoval položku charakterizující respondenta, tj. alespoň věk, pohlaví, zaměstnaneckou skupinu, délku praxe apod. Takže v další části práce nebylo možné určit, zda k projevům násilí ze strany pacientů dochází častěji v případech, kdy je na místo vyslána posádka bez lékaře nebo naopak. Pomocí dotazníku nelze zjistit, jaké je zastoupení agresivního chování vůči zaměstnancům ZZSHMP při primárních zásazích nebo při plánovaných převozech pacientů v dopravní zdravotnické službě.

V části „Použitá metoda“ autor popisuje organizaci vlastního šetření, uvádí návratnost zadaných dotazníků a jejich zaměření. V této části však není podrobně popsána samotná konstrukce dotazníku a jeho ověření a také chybí informace o postupu zpracování zjištěných výsledků (pouze odkaz tabulkový procesor MS EXCEL). Z vydaných 150 dotazníků bylo vráceno 74, což představuje bezmála 50%.

Výsledky šetření jsou pak uvedeny v tabelárních přehledech a v grafech, které jsou doplněny velmi krátkým komentářem. Empirická část práce je ukončena subkapitolou „Diskuse“, ta však nemá parametry skutečné diskuse, neboť jde v podstatě pouze o shrnutí výsledků vlastního šetření.

Na konci práce autor shrnuje teoretickou i empirickou část svého šetření a vyvozuje závěry, ke kterým připojuje i svůj subjektivní komentář.

Ke zpracování textu bylo použito celkem 20 literárních, časopiseckých a elektronických zdrojů informací, což svým rozsahem odpovídá běžné bakalářské práci. Bibliografické citace, odkazy na použitou literaturu a seznam literatury neodpovídají platné ČSN (zejména elektronické zdroje informací).

Práce obsahuje tři přílohy. Seznam příloh je připojen na konci předložené bakalářské práce. Příloha č. 1 obsahuje použitý dotazník, příloha č. 2 obsahuje 12 kazuistik převzatých z médií a shromážděných na webových stránkách: www.katastrofy.com od ledna 2006 do ledna 2007. Třetí příloha obsahuje kazuistiku ze ZZSHMP z roku 2003 doplněnou o obrazovou dokumentaci. Šlo o známý útok na lékaře posádky ZZSHMP ze strany pacienta – účastníka dopravní nehody.

Při obhajobě bych si dovolil panu Jakubu Jiříkovi položit následující otázky, které souvisí s předloženým textem nebo tématem bakalářské práce:

- 1) Vysvětlíte pojmy aktivní a pasivní bezpečnost ve vztahu ke zvládnání násilí v podmínkách ZZSHMP?
- 2) Existuje nějaký právní předpis, který upravuje použití znehybňujících prostředků; popište správný postup.
- 3) Jak si vysvětlujete skutečnost, že respondenti, kteří uvedli, že se s agresivitou setkali, v menší míře uvedli verbální agresi (pouze 3%) než agresi fyzickou (97%)?

Vzhledem k tomu, že bakalářská práce splňuje veškeré požadavky na ni kladené, navrhuji umožnit panu Jakubu Jiříkovi bakalářskou práci obhájit a navrhuji ji klasifikovat známkou

velmi dobře.

V Praze, dne 9. května 2007

Mgr. Daniel Jirkovský